

Завдання
для самостійної роботи з дисципліни «Історія української культури»
студентам IV курсу зі спеціалізації: «музична культурологія»

НМАУ ім. П. І. Чайковського

12. 03. 2020 р.

Тема : Загальний образ української культури середини XVII – XVIII ст. (освіта, наука).

План

1. Освітня реформа Петра Могили, причини й наслідки її проведення щодо подальшого становлення української нації та української культури.
2. Стратегічні рефлексії Петра Могили щодо можливості створення «української держави».
3. Церковна реформа Петра Могили, початок процесу конфесіалізації у православній церкві Київської митрополії. Формування церковної еліти нового типу.

Література:

1. Попович М.В. Нарис історії культури України. Київ, 1999. С. 159 – 170.
2. Яковенко Н.М. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. Київ, 2005. – С.259-273; 313-369.
3. Яковенко Н.М. Паралельний світ. Київ, 2002. – С.189-229.
4. Довга Л.М. До питання про барокову ментальність українців. / Київ : Генеза. № 1(5), 1997 р. С. 127 – 137.
5. Довга Л.М. Уявлення про «честь» у трактаті Інокентія Гізеля «Мир з Богом чоловіку» // Соціум. Вип.5. Київ, 2005. С.249 – 259.

Питання для самоперевірки:

- 1) *Яка роль Києво-Могилянської Академії у формуванні ранньомодерної української культури?*
- 2) *Розкрийте міжнародне значення Києво-Могилянської Академії як першого православного вищого навчального закладу у Східній Європі.*

19. 03. 2020 р.

Тема : Формування ранньомодерної національної самосвідомості української еліти другої половини XVII – XVIII ст.

План

1. «Криза еліт» в Україні середини XVII ст.
2. Світоглядні та загальнокультурні наслідки утворення „козацької” держави.

3. «Переяславська угода» як зустріч і конфлікт різнотипних політичних систем.

4. Політичний та культурний контекст виникнення «Гадяцького трактату».

5. Політичні та культурно-освітні вподобання козацької еліти в пунктах «Гадяцького трактату».

Література:

1. Когут З. Коріння ідентичності. Студії з ранньомодерної та модерної історії України. Київ, 2004. С. 27-45; 80-167.

2. Крупницький Б. Гетьман Пилип Орлик (1672-1742): його життя і доля. Київ, 1991.

3. Крип'якевич І. Український світогляд. URL: <http://litopys.org.ua>

4. Перша конституція України гетьмана Пилипа Орлика. 1710 рік. Київ, 1994.

5. Плохій С. Наливайкова віра: Козацтво та релігія в ранньомодерній Україні: Пер. з англ. Київ, 2005. 496 с.

Питання для самоперевірки:

1) *Два світи української культури ранньомодерного періоду: різночитання у поглядах козацької і церковної еліти на майбутнє української держави та культури.*

2) *Візії історичного минулого нової держави: формування ранньомодерної національної самосвідомість української еліти.*

3) *Політичний та культурний контекст виникнення «Конституції» Пилипа Орлика.*

26. 03. 2020 р.

Тема 3. Естетична концепція українського бароко та українського «пре-романтизму»

План

1. Основні риси української барокової художньої культури.

2. «Козацькі літописи» як літературний жанр і як вияв суспільно-політичних вподобань козацької старшини.

3. Українська барокова література (жанрова специфіка, тематика, естетичні засади формування).

Література:

1. Попович М. Григорій Сковорода на тлі філософсько-релігійних рухів „раннього Модерну” // Сковорода Григорій: ідейна спадщина і сучасність. К., 2003. С. 30 – 50

2. Чижевський Д. XVII ст. в духовній історії України. / Чижевський Д. Твори у 4-х т. – Т. 2. – К., 2005. – С. 113-124.

Питання для самоперевірки:

- 1) Розкрийте феномен бароко в українській архітектурі XVII – XVIII ст.
- 2) Охарактеризуйте українське образотворче мистецтво (малярство, скульптура, графіка) XVII – XVIII століть.

02. 04. 2020 р.

Тема : Культурософські ідеї Григорія Сковороди.

План

1. Григорій Сковорода : український Сократ.
2. Кордоцентричний характер філософських поглядів Г. Сковороди.
3. Специфіка світогляду філософа як «месійного» та «елітарного».
4. Аналіз діалогів Г. Сковороди з огляду морально-етичного імперативу.

Література:

1. Кримський С. Феномен мудрості у творчості Г. Сковороди // Вісник НАН України. 2002. № 12.
2. Попович М. Сковорода, якого не зловив світ, і світ, який не зловив Сковороди // Генеза. Філософія, історія, політологія. К., 1995. № 1 (3). С. 175 – 181.
3. Сковорода Г. Буквар Миру / пер. Л. Ушкалов, «Клуб сімейного дозвілля», 2015. 320 с.
4. Ерн В. Життя і особа Григорія Сковороди // Березіль. – 1992. - № 11 – 12.
5. Эрн В. Григорий Савич Сковорода. Жизнь и Учение // Эрн В. Борьба за логос. Г. Сковорода. Жизнь и учение. Минск : Харвест, Москва : АСТ. С. 333 – 589.

Питання для самоперевірки:

- 1) *Що значили для Сковороди такі поняття, як «пізнати себе», «знайти сродну (споріднену) працю», «прийняти власну долю».*
- 2) *Розкрийте суть християнської містики Г. Сковороди.*
- 3) *Чотири сквородинські принципи прочитання та тлумачення текстів.*
- 4) *Охарактеризуйте його твір «Розмова п'яти подорожніх про істинне щастя у житті»*

